

Istennel az ismeretlen jövő előtt

Arról tudok írni, ami velem megtörtént, így lesz igazán hiteles és őszinte. Új év új kezdet, ám az életünkben nemcsak ennyi új kezdet létezik.

5. oldal

Új és régi utak a gyülekezet életében

Jézus, amikor a Földön járt és tanította az embereket, legtöbb esetben közösségeket formált, nem különálló hívő szigeteket.

7. oldal

Együtt a Refiért jótékonyági est

Többévi kihagyás után idén újra lehetőségünk adódott megszervezni az Együtt a Refiért elnevezésű rendezvényünket.

12. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2024. JANUÁR • 35. évf. 1-2. szám • Ára 5 lej

2024 – az élő Ige éve

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület a Missziói Ügyosztály közreműködésével tevékenyen szeretne bekapcsolódni a Magyar Református Egyház Missziói Szolgálatával együttműködve a „2024 – az élő Ige éve” tematikus egyházi eseménysorozatba.

Az egyház léte is az „Élő Ige” eredménye (*creatura verbi divini*), amely egy adott történelmi időszakban és kulturális kontextusban önmagán túlmutatóan üzenetértéket képvisel a tágabb egyházon kívüli környezet számára is.

Az „élő Igében” erő van, élő energia, hatalom, amely megmozdítja, kimozdítja a valóságot, és változást idéz elő benne. Isten mondja Ézsaiásen keresztül: „ilyen lesz az én igém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghez viszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem” (Ézs 55,11).

„Az élő Ige éve” az elvi teológiai megalapozásra építetten, az Egyházkerület szervezeti sajátosságaira (lehetőségeire és rendszerű működésére) alapozottan, kifejezetten a gyülekezeti lelki és közösségi megújulást célként megjelölve valósul meg. A tematikát nemcsak az egyházunkon „belüli” emberek (lelkipásztorok, egyházi szolgálatban álló személyek, egyháztagek, illetve szervezetek és helyi közösségek), hanem a társadalom irányába kapcsolópontot jelentő személyek és területek (pl. iskolák, művészek, ismert társadalmi szereplők) bekapcsolásával is szeretnénk megvalósítani.

Ez azt jelenti, hogy a már meglévő egyházi alkalmainkat szeretnénk „felfűzni” a 2024-es esztendő tematikájára. Már maga a közös téma is egységesebb képet ad Egyházkerületünk gyülekezeteiről.

(Folytatás a 12. oldalon)

A jövő három pillére

Kis gyülekezetben szolgáló kolléga újságolja: a különféle zenei show-műsorok, az úgynevezett tehetségkutatók, no meg a Bunyós Pityu szintű falunapi sztárfellépők megtették a hatásukat. Minden második gyerek énekes akar lenni. A tiszteletes úr naiv örömmel fogadta a nagy terveket. Ez igen! Szóval egyetemre akartok menni! Éneket tanulni! Hiszen ez csodálatos! Akkor tiétek a csillagos ég!

Csodálkozó szemek és tátott szájak néztek vissza rá. Ugyan már, pap bácsi! Miféle egyetem? Nem olyan énekesnek! Hanem ahogy a tévében meg a falunapon láttuk. Ahol az énekes szép fekete autóval jön. A számítógépen megszólal a zene, hogy aszongya: „aranyeső hulljon nékem, / aranyeső a virágos réten, / aranyeső a szép kis házra, / aranyeső a családomra, / jaj, ha meghalok.”

Aztán lemegy a félórás műsor, tombol a siker, zsebben a pénz. Az aktuális sztár pedig szerényen mosolyog napszemüvege mögül, kegyesen kioszt néhány autogramot, fürdik a közönség szeretetében, és sietősen távozik.

A gyerek pedig hazamegy és elmondja otthon, hogy ezt ő is tudná. Néhány mulatóst betanulni, sukár lila öltönybe beöltözni, aztán CD a zsebbe, és már indul is a fekete luxusautóval, mondjuk, Ökörpusztára, a rózsaszínű sikerek felé.

(Folytatás a 2. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

A jövő három pillére

(Folytatás az 1. oldalról)

A kolléga azt is elmondja, szokásává vált, hogy minden tanév kezdetén kifaggatja hittanórásait és konfirmandusait, hogyan tervezik a jövőt, vannak-e terveik. A válaszokból úgy tapasztalja, hogy olyan kétévente új trendek érkeznek. Pár éve még fodrász és műkörmös akart lenni a gyerekek zöme. Mondta is nekik: drágáim, hát nincs annyi haj és köröm ebben a négyutcsás kis faluban, hogy mindannyian megéljetez belőle. De ez már a múlt. Ma a többség színpadra vágyik. Egy óvatos kislány azért még hozzátette: ha nem jön össze, akkor még mindig ott van a fodrászat.

A gyerek órák hosszát csügg a tizenöt perc hírnévnek örvendő hakni-sztárokon, különösen, ha a család is ezt nézi, majd elkezd álmodni a saját verzióját, a könnyű életről, amelyben a kitartó munka és tanulás nyomokban sem szerepel, hiszen az csak a lúzereknek való. A tévé is bementa...

Kivételek persze mindig vannak, akik már idejekorán tudatosan építik a jövőjüket, meséli a lelkész. Nyelveket tanulnak, sportolnak, tanulmányi versenyekre járnak. Őket valamiért nem szédítik meg a világban látható trendek. Talán mert megvan a saját elképzelésük, amiből nem engednek. No meg a biztos szülői háttér, amely biztatja, segíti, formálja világképüket. Ők néhány év múlva egyetemistaként térnek majd haza.

A sok-sok énekes-jelölt zöme pedig akkor is ott téblábol majd színpad előtt, és míg az aktuális sztárt hallgatja, keserűen gondol egykori álmaira. Talán időnként még mutatja is a mellette csápolónak: figyelj, haver, ilyen közel álltam hozzá, hogy most én álljak azon a színpadon...

Egy áhítat szerint a jövőnk építése sokkal egyszerűbb, mint gondolnánk. Három fontos dolgon múlik: milyen könyveket olvasol, kikkel barátkozol, és milyen a kapcsolatod Istennel.

FÁBIÁN TIBOR

Pára-lét

„Most tehát, akik azt mondjátok: Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltnünk egy esztendő, kereskedünk, és nyereséget szerzünk, azt sem tudjátok, mit hoz a holnap. Mert a ti életetek olyan, mint a lehellet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik. Inkább ezt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja, akkor élünk, és ezt vagy azt fogjuk cselekedni” (Jak 4,13–15).

A mi életünk egy pára-lét. Meddig látszik a pára? Egy pillanatig. Az örökkévalósághoz viszonyítva ilyen szempillantásnyi az életünk. Legyünk hát visszafogottak, mert minden kérdés gonosz! Inkább mondjuk az

Úrnak: köszönök most minden napot, amit nekem adtál.

Vezetésére figyelve gondoljam meg, merre menjek, s főleg hogyan, mi célból szóljak, cselekedjem! „Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz!” (3,13) Mindent megfontoltan, bölcsen.

Most tehát nyereszkdjünk? Kitűnőbbek, jobbak legyünk – mondják sokan. Jézus szerint bolond az, aki magának gyűjt, és nem Isten szerint gazdag. Sáfárkodásra kapunk mindent. Krisztusban élve immár nem arra várok, hogy nekem szolgáljanak, hanem hogy én szolgáljak.

Mondjam: szeretnék többet adni, s hasznosabb eszköze lenni Istennek. Elvártam, hogy szeressenek? Szeretném, hogy szeressek! Minden helyzetben? Még a viszálykodások, versengések közepette is? Igen.

Túlzottan biztosak vagyunk sokszor a holnap dolgai felől. Ide kapcsolódik az igei figyelmeztetés: „Ne dicsekedj a holnapi nappal, mert nem tudod, mit hoz az a nap!” (Péld 27,1) Mire való az a nagy rohanás, sok küszködés, ha nem Vele munkálkodunk, és ha nem Ő halad előttünk?

Elhangzott a tanács: Deo volente, azaz ha az Úr akarja...

Amikor Pál búcsút vett az efézusiaktól, így szólt azokhoz, akik kérelték, hogy hosszabb ideig maradjon náluk: „Visszatérek hozzátok, ha Isten úgy akarja” (ApCsel 18,21).

Isten bölcsességéből táplálkozva szívvel-jük meg az Ő tanácsát! Ámen!

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Elengedjük, amit elvesz, és elhordozzuk, amit ad az Úr

„Isten embere ekkor rámeredt, míg az zavarba jött, és Elizeus végül sírni kezdett. Hazáél megkérdezte: Miért sír az én uram? Ő így felelt: Mert megtudtam, hogy milyen veszedelmet hozol Izráel faira. Erős városait felperzeled, ifjait fegyverrel leváगतod, csecsemőiket földhöz vágod, és várandós asszonyaikat felhasogatod” (2Kir 8,11–12).

Nem lehet kibújni az alól, amit Isten ránk mér. Fölösleges tehát a „mi lenne, ha” jellegű kérdésekkel emésztenünk magunkat. A betegségünk, a szenvedésünk, a terhünk, a keresztünk a mienk, s ezeket nekünk kell elhordoznunk. Ebben egyedüli segítségünk Jézus, akiről Ézsaiás próféta így írt: „a mi betegségeinket viselte, és a mi fájdalmainkat hordozta” (Ézs 53,4). Ő velünk van, és a számunka elhordozhatatlan terheket magára

veszi, de ettől még ugyanúgy ki vagyunk téve a földi a nyomorúságoknak.

Elizeus, az arám király szolgájával beszélt, miközben sírva fakadt. Azért sírt, mert az Úr kijelentette neki, hogy ez a szolga, név szerint Hazáél, király lesz, és hatalmas pusztítást végez Izráelben. Felmerül a kérdés, hogy ha Elizeus ezt előre tudta, akkor miért nem ölte meg ott helyben. Miért nem előzte meg a nagy veszedelmet? Úgy tűnik, hogy a próféta nem akart szembefordulni Isten akaratával.

Mi szeretnénk minden problémát megoldani, minden betegséget meggyógyítani, és minden akadályt elgördíteni. Ám vannak esetek, amikor csak annyit tehetünk, hogy sírva fakadunk, és elfogadjuk Isten akaratát. „Nincs itt maradandó városunk” (Zsid 13,14), ezért elengedjük, amit elvesz, és elhordozzuk, amit ad az Úr. Ámen!

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Rejtőzködve és elfelejtve

„Serkenj fel! Miért alszol Uram?! Kelj fel, ne vess el minket örökké! Miért rejtet el orcádat, és felejtet el nyomorúságunkat és háborúságunkat? Bizony porba hanyatlik lelünk, a földhöz tapad testünk. Kelj fel a mi segítségünkre, ments meg minket a te kegyelmedért!” (Zsolt 44,24–27)

Isten jelenlétének vagy távollétének a megélése gyakran terhes lehet sok ember számára. Ezt tapasztaljuk a 44. zsoltár szerzőjének az életében. Így kiált fel: „Serkenj fel! Miért alszol Uram?”

Sokszor mi is küszködünk a gondolattal, hogy vajon tényleg jelen van-e az Úr abban a közösségben, amelyben élünk, vagy jelen van-e a saját életünkben. Különösen akkor törnek fel belőlünk ezek a kérdések, amikor terheket hordozunk. Sok embernek azonban nincs semmi Isten-élménye, vagy egyáltalán Isten-ismerete. Sokan nem is foglalkoznak ezzel a témával.

Mi, keresztyén emberek azonban egyre inkább keressük az alkalmakat és lehetőségeket, amikor Isten jelen van az életünkben.

Próbáljunk feleletet adni ezekre a kérdésekre: Megtapasztaljuk-e Isten jelenlétét a mi életünkben? Keressük-e a jeleket arra nézve, hogy mikor és hol találkozhattunk, találkozhatunk Vele? Vannak-e jelek erre nézve?

ELLENÁLLÁS

A környezetünk sok esetben olyan hatással van ránk, amely fájdalmat okoz. Ilyenkor kérdezzük: Vajon Isten jelen van-e akkor és ott a mi nehézségeink alkalmával?

Egy betegség a családban vagy éppen a saját életünkben elgondolkodtat bennünket. Fájdalommal tölt el, ha elvesztünk valakit szeretteink közül vagy a baráti környezetből. Szomorúság tölt el és szívünk nyugtalaná válik. Aggasztanak a világ eseményei: bevándorlók áradata, háború Ukrajnában, Izrael-

ben és ki tudja, még hol, az éhezők sokasága Afrikában stb. Ha erre gondolunk, a zsoltárossal mondjuk: „Serkenj fel! Miért alszol Uram?! Kelj fel, ne vess el minket örökké! Miért rejtet el orcádat, és felejtet el nyomorúságunkat és háborúságunkat?”

REJTŐZKÖDVE IS JELEN VAN AZ ÚR

Az az ember, aki sokat szenved, nagy mélységeket járhat meg. Ilyenkor elillan a remény. Az az érzésünk támad, hogy Isten távol került tőlünk, és ez cselekvésképtelenné tesz bennünket. Ám Isten láthatatlanul (rejtetten) is jelen van az életünkben. Nap mint nap gondoskodik rólunk (Zsolt 68,20). Nem elég bátorítás ez nekünk?

ELTASZÍTVA ÉS ELVETVE

A 89. zsoltárban ezt olvassuk: „De te mégis elvetetted és megutáltad őt, és megharagudtál a te felkentedre” (Zsolt 89,39). Ez Jézus, aki, mint áldozati bárány, megöltetett. Ő lett eltaszítva és elvetve. Kimondhatatlan szenvedésen ment át már a Gecsemáné kertjében. Aztán gúnyolták és keresztre feszítették. Az apostolok úgy beszélnek Jézusról, mint Isten Fiáról, aki otthagya a menny dicsőségét. Emberré lett és szenvedett a mi bűneinkért. Megszületésekor Istennek a Fia ott feküdt a jászolbölcsőben. Nem volt hely számára: Sokan megvetették, nem hittek benne. Majd keresztre szegezték, megfeszítették. Ha lelki szemkontaktusba kerülünk a kereszten függő Jézusunkkal, akkor válik világossá számunkra, hogy Isten nem vet el minket, és nem taszít el magától bennünket. Isten akkor is velünk van, amikor tanácstalank vagy kétségbeesettek vagyunk. Jelen van a fájdalmainkban, a gyászunkban, a kísértéseinkben. A Megfeszített Úr Jézus világossá tette ezt.

CSOMAY ÁRPÁD

A Te utad mindig a legjobb út

„Utádat, Uram, ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem! Vezess hűségesen, és taníts engem, mert te vagy szabadító Istenem, mindig benned reménykedem” (Zsolt 25,4–5).

Mennyei Édes Atyám, hálátelt szívvel mondok köszönetet az életért, az egészségért, szeretetért, gondviselésért, melyet éreztesz velem nap mint nap.

Uram, imádságban hozzád fordulok, hogy vezess engem az élet útvesztőiben. Segíts nekem erőt meríteni a mindennapi kihívásokban, és áraszd rám békédet. Segíts megértenem, hol a helyem a világban, és merre irányítsam lépteimet. Adj alázatot, hogy elfogadjam, ha nem mindig értem az utamat. Add megértenem és elfogadnom, hogy bár sokszor rögzös és akadályokkal van tele, de ez az az út, amely Hozzád vezet. És taníts meg rá, hogy a Te utad mindig a legjobb út.

Kérlek, világosítsd meg szívemet, hogy felismerjem, hol akarod látni a fényemet, és hol lehetek eszköz a szereteted kinyilvánításában. Segíts megértenem, hol a helyem a világban, és merre irányítsam lépteimet. Engedd meg, hogy értékeket teremtsék, ahol csak lehetek, és ahol a szükség leginkább felszínre kerül. Adj erőt, hogy oda hajoljak, ahol isteni jelenléd leginkább szükséges, hogy felfedezzem, hol szolgálhatom a közösséget, és megértsem, mi a szerepem a nagyobb egészben, ahova állítasz.

Adj bölcséget, hogy megkülönböztessem, mi a fontosabb: Veled való szoros kapcsolatban élni, vagy a világ által kínált jólétben. Hálás vagyok minden ajándékért, és kérek, segíts, hogy értem meg a Te terveidet az életemre vonatkozóan! Életem kezembe helyezem, és kérek, Fiadnak szent vére tisztítson és védjen, Krisztus dicsősége ragyogjon énbenem! Ámen!

DAKÓ ÉVA JUDIT

Quo vadis? – Hová mész?

Mikor életünk egy-egy jelentősebb mérföldkőhöz érkezik, akkor hajlamosak vagyunk egy kicsit megállni, s elgondolkodni azon, hogy merre tovább. Ilyen mérföldkőnek számít emberi létünkben az esztendő vége és az új év kezdete is. Ilyenkor még inkább ott motoszkál bennünk a gondolat, hogy jó irányba tartok-e, vajon helyrehozhatom-e az elrontott utamat, vagy esetleg az, hogy hogyan folytassam vándorlásomat az Isten által kijelölt cél felé.

Talán veled is megtörtént már, hogy tanács-talanul álltál egy-egy életút-keresztveződésben, mert nem tudtad, mit válassz. Ilyenkor igyekeztünk tanácsot kérni a mellettünk lévőktől, vagy megtörténhet, hogy akár idegentől is, valamiféle tanácsadótól. S igen, sokszor egy higgadt, a dolgokat kívülről látó ember tanácsa valóban sokat ér, de megtörténik, hogy barátaink, rokonaink vagy a szakemberek sem tudnak segíteni a merre vagy hogyan tovább kérdésünkre. Sajnos sok ember ilyenkor javasasszonyhoz, horoszkóphoz, halottidézőhöz vagy valamilyen más okkult praktikához fordul. Ezzel csak egy baj van: az efféle dolgokon keresztül ama túlvilágról a Sátánt kérdezzük meg, tőle kérünk életünkre nézve tanácsot. Ez pedig azért baj, mert a mi Urunk Jézus azt tanította: „Embergyilkos volt kezdettől fogva, és nem állt meg az igazságban, mert nincs benne igazság. Amikor a hazugságot szólja, a magáéból szól, mert hazug, és a hazugság atyja” (Jn 8,44). Szóval, aki az Ördögtől kér tanácsot, attól kér tanácsot, aki a hazugság atyja, és aki halálunkat akarja. Elgondolkodtató, hogy milyen tanácsot adhat ő nekünk!

KITŐL KÉRJÜNK TANÁCSOT ÉLETÜNKRE NÉZVE?

Egy nagyon aktuális, bár szomorú példa jut eszembe. A háborúban álló katonák egymással szemben helyezkednek el, beásva magukat a frontvonalon. A lövészárokból vagy bunkerből kikandikálva nem sokat látnak az ellenségből, sem annak pontos elhelyezkedéséből. Ha támadást akarnak indítani, nem igazán tudják, merre biztonságos, s merre futnak bele az ellenségbe. Csak sejtéseik vannak, de bizonyosságuk nem lehet. S hiába kérdezik mellettük lévő bajtársaikat, azok sem látnak messzebbre. Azonban ha berepül egy felderítő drón az ellenség fölé, fentről szépen látszik a front, a lövészások, a katonák elhelyezkedése, a gyenge pontok. Csak annyit kell tenni a katonáknak, hogy lekérk a drón adatait, és máris tudják, merre induljanak meg a csatában. Mi is küzdelmeket folytatunk a mindennapokban, életünk harcait vívjuk családban, munkahelyen, iskolában, betegségben, gyászban és még a hitünkben is. Sokszor nem látjuk, merre, hogyan tovább.

A mellettünk lévő sem. De van egy jó hírem! Nekünk is van légi támogatottságunk, pontosabban égi támogatásunk. Isten az, a mi mennyei Urunk! Mi, a földi síkunkban, nem látjuk az utat, de Ő a mennyei szemszögből mindent jól lát.

Reményik Sándor ezt így fogalmazza meg *A szőnyeg visszája* című versében: „A világ Isten-szötte szőnyeg, / Mi csak visszáját látjuk itt, / És néha – legszebb percekben – / A színéből is – valamit.”

KULCSOLD ÖSSZE A KEZED

Mi csak a fonákját látjuk a dolgoknak, s néha kirajzolódik előttünk a mintázat is, de aki a szövőszéken ül, az mindent lát, az egész előtte van, s éppen ezért lehet Tőle kérni az útba igazítást. S ráadásul nagyon egyszerűen, csak össze kell kulcsolnod a kezed.

A mennyei GPS-től kértek a Biblia nagy alakjai is mind útmutatást, s azt olvassuk róluk, hogy kaptak is útba igazítást, s ők hittek az Isten szavának. Ott van Ábrahám, akiről azt mondja az Írás: „hitből engedelmeskedett a hívásnak, hogy költözzék arra a vidékre, amelyet örökségül kellett kapnia. Elindult anélkül, hogy tudta volna, hová megy. Hittel telepedett le az ígért földjére, idegen országban...” (Zsid 11,8–9a). Persze Ábrahámnak is voltak görbe útjai, például mikor Egyiptomba ment, vagy amikor Hágárral próbálta az Isten által ígért örököszt létrehozni, de eltévelyedései ellenére is egész életében figyelt az Isten szavára. Neked is lehetnek botlásaid, olyan pillanataid, mikor azt gondolod, hogy te jobban tudod, még az Istennél is, hogy mi a jó neked, de ahogy Ábrahámnak, úgy neked is van újabb esélyed újratervezést kérni Tőle.

Az is megtörténhet, hogy bizonytalan vagy: ez az én utam valóban? Ilyenkor gondoldj Gedeonra, aki folyton jelet kér az Istentől, hol azt, hogy a gyapjúfürt nedves legyen, minden más száraz, hol meg fordítva. S képzeld, megkapja mindkettőt, sőt még ráadás-ként az ellenség álmán keresztül is üzen neki Isten. Neked is ad jelet, ha kéred Őt! Miért

bajlódik Gedeonnal? Miért bajlódik veled és velem? Mert szerető Atyánk és Istenünk!

Ha azt gondolod, hogy te már nem kérhetsz tőle útmutatást, akkor gondold Pálra, aki még Saulként üldözte a Krisztus követőit, bebörtönözte a hívőket, de mégis kapott mennyei szózatot és iránymutatást. Vagy ott van a gonosztevő a kereszten, aki tényleg az utolsó pillanatban kér életére nézve jó irányt, s íme, neki is megadatik a kegyelem szava: „Bizony, mondom neked: még ma velem leszel a paradicsomban!” (Lk 23,43) Azért te ne várj az utolsó pillanatig, hanem inkább még ma kérd Istent: „Csak vezess, Uram végig, és fogd kezem, / Míg boldogan a célhoz elérkezem.”

ISTEN MINDIG A JÓ ÚTON VEZET

Egyvalamit azonban még el kell mondani az isteni útmutatásról: nem mindig a könnyeb-bik úton visz, de az biztos, hogy mindig a jó úton, a célhoz vezető úton. Gondold csak Józsefre, aki megjárja a kutat, a rabszolgaságot, a börtönt, de végül meg tud bocsátani, mert felismeri Isten akaratát. Vagy ott van Pál, aki a jól fizető, nagy dicsőséget hozó farizeusi státusát adja fel a Krisztus útjáért, s cserébe kap megkövezést, korbácsot, börtönt, hajótörést, s lépten-nyomon meg akarják ölni. Nehéz úton vezette őket Isten, de nem bánták meg, hogy Reá hallgattak.

Quo vadis? Hová mész? A hagyomány szerint a keresztyénülözés elől menekülő Péter összetalálkozik Jézussal Róma határában, s ő kérdezi Krisztustól: hová mész, Uram? Jézus így válaszolt: Rómába, hogy ismét megfeszítsenek. Erre Péter visszafordult, s vértanú lett Rómában.

Most tőled kérdezi Jézus: Hová mész? Merre tart az életed útja az új évben? S mi visszakérdezhetünk: Merre menjek, Uram? Mutasd meg utamat! S lehet, hogy nem lesz könnyű az az út, lehet, hogy nem éppen kíváncsatos, de egy biztos: jó felé visz majd téged. Éppen ezért bízzuk újra életünket Krisztusra!

Istennel az ismeretlen jövő előtt – avagy új kezdet az életedben

Csak arról tudok írni, ami velem megtörtént. Azt hiszem, így lesz igazán hiteles és őszinte. Új év új kezdet, ám az életünkben nemcsak ennyi új kezdet létezik, hanem ennél sokkal több. Egy új kapcsolat, a házasságunk, a gyermekeink születése, egy (vagy több) költözés, de még a szeretteink elvesztése is arra készítet bennünket, hogy újrakezdjünk.

A baráti körben az elmúlt időszakban sokak életében következett be az új kezdet. Lelkészekről van szó, akik új szolgálati helyen folytatják a szolgálatot. Szóljon ez most róluk, kicsit nekik, és egy kicsit rólunk is. Szóljon a lelkeszi élet újrakezdéseiről ez a cikk. Ezt nagyon sokan kívülről szemlélik, de én most ennek a belső oldalát szeretném kicsit megmutatni. Nézzünk hát be a kulisszák mögé!

A KÖLTÖZÉSEK

Ebben a tanévben gyakornok lelkészt fogadtott a gyülekezetünk. Sokszor eszembe jutnak azok a pillanatok, amikor én magam is elkezdtem a segédlelkészi szolgálatot. Akkor még nem volt külön gyakornoki év, részben más rendszer szerint végeztük a tanulmányainkat, így ötödév után kihelyeztek. Volt, aki egyből önálló lelkész lett, én segédlelkészként kezdtem. És aztán úgy is folytattam öt évig.

Mindegyik költözés igazán izgalmas volt, új lakás, új környezet, új emberek és szokások, de az első volt az igazán új élmény. Hisz egy olyan otthon, amit már egyedül csak te uralsz, ahol a te felelősséged minden, ahol a saját komfortodért is te vagy a felelős, sok izgalmat rejt.

És nemcsak az otthonban kell otthonra lenned, de egy új, addig ismeretlen közösségben is. Új volt a megye, a város, a gyülekezet, a szolgatársak, a szokások. Ismeretlenül új, de tudod, hogy sosem egyedül indulsz erre a kalandra. Mert lehet minden új és ismeretlen, de Isten ismerős. Ahogyan az új évben is annyi új dolog vár, amiről nem tudsz, amit nem sejtessz. Egy a biztos: Isten jelen lesz.

És aztán a második költözés, az új segédlelkészi szolgálati hely, akkor is, ha ugyanaz a város volt, és már ismerősök közé érkezhettem, mégis új élményeket tartogatott. Azóta már a sokadik költözésen vagyunk túl, mert a lelkeszi élet és szolgálat ezzel is jár.

Nézem azoknak a fényképét, akik új gyülekezetbe indulnak vagy már meg is érkeztek. Minden kép megmozdít belül egy emléket, egy érzést, valamit, amiről talán már elfeledkeztem.

NEM MINDIG KÖNNYŰ

Az új és ismeretlen kezdetről és folytatásról a Jeremiás próféta által küldött isteni üzenet jut eszembe: „Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr: békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek” (Jer 29,11). Isten népe is egy új kezdet előtt állt. Egy ismeretlen világba kerültek a babiloni fogságban, új, addig ismeretlen emberek között kellett élniük. És mindenhol más és más üzenet érkezett: elveszünk, megmaradunk, beolvadunk, hazatérünk, nem lesz hazatérés. Mi az igazság? Hogyan nézzenek szembe a jövővel? Hogyan nézzenek erre az újra?

És akkor Isten üzen: én tudom, mi a tervem veletek. Így tehát év elején hittel lehet felsóhajtani: de jó, hogy Ő tudja! Mert, ha tervezek is, nem mindig válik valóra a tervem. Ritkán sikerül úgy, ahogyan szeretném. Sőt, nagyon sokszor Isten terve csak később válik nyilvánvalóvá. Előre mi azt nem tudhatjuk.

Békességet és nem romlást tervezek. Az év úgy ért véget, hogy naponta háborúkról hallottunk. Sőt az elmúlt évek mindig valami csatáról szóltak, valamivel mindig meg kellett vívni. Nagyon könnyű elveszíteni a reménységet, a békesség reménységét, és bele lehet keményedni a csatákba, a folytonos harcokba. Akár a saját életünkben, akár a családjunkban, de a gyülekezetben is, be lehet ragadni egy-egy ilyen életellenes helyzetbe. Nagyon könnyen eljuthatunk odáig, mint a Babilonba hurcolt nép, hogy elhiszem: ez az Isten terve, a békétlenség és a romlás. De ez nem Isten terve, ez a nagy szétdobáló, a Diabosz, a Gonosz terve. Isten terve nem szétdobáló, hanem összeszedő, helyreállító, az élet terve, amelyben békesség van és felépülés, nem romlás. Reménykeltő az, amit Isten mond, hogy Ő ezt tervezi. Nem esetleges a jövőnk Isten közelében, hanem Általa megtervezett. És abban a tervben nincsenek hibák. Csak amikor nehéz, amikor úgy érzed, egyedül viszed az összes súlyt a válladon, amikor egy-egy változás nem kedvezően, hanem nehézségekkel indul, akkor ezt nagyon nehéz meglátni és elfogadni. Voltak könnyű, napsugaras, örömteli indulásaink, és voltak olyanok, amelyekben nagyon kellett bízni abban, hogy Isten is tervez, mert a mi terveink semmire sem haladtak. Amikor nehéz, azt is nehéz észrevenni és elhinni, hogy Ő tervez.

Pedig Ő reményteljes jövőt, reményt és jövőt készít az Övéinek. És a remény akkor érkezik, amikor emberként már remélni sem mersz.

JÓSLATOK ÉS ÍGÉRET

Az év vége és az új év első hetei azzal telnek, hogy mindenki próbálja megjósolni, milyen lesz az év. Képzeltbeli időutazók, régen élt látnokok próféciai töltik meg az internetes felületeket. Jeremiás nem jósl, ő közvetít. Isten üzenetét közvetíti kora emberének és neked, mai embernek. Mert az Isten üzenete ma is ugyanaz, „nem változik, az Ő, és az lesz, Aki volt”. Hidd el, hogy ma is tervezi a jövődet, és az már Nála készen van. És ha ez az év a gyülekezeted életében változást hozna, imádkozz, hogy Isten terve, a nektek adott remény és jövő nyilvánvalóvá váljék!

VARGA BOTOND

A keresztyén család

Soha nem gondoltam volna, hogy eljön az az idő, amikor a családról, a családokban betöltött szerepekről úgy kell cikket írni, hogy nem lesznek egyértelműek az alapok.

A VILÁG MA

Férfias nők, feminin férfiak, szülőket irányító, netalán terrorizáló gyerekek, meleg párok, nemváltó műtéten átesett férfiak és nők, valamint semleges neműek világát éljük. Aki azt mondja ma, hogy a család egy férfi és nő kapcsolata, arra Nyugat felől kirekesztés vár. De ha esetleg kirekesztés nem is, elmarasztalás mindenképp. Lassan maradnak titulálják azt az embert, aki hagyományos elveket vall a családról. Hiába él a párok több mint 90 százaléka hagyományos férfi-nő kapcsolatban, ha a kisebbség szava hangosabb és követelőzőbb, mint az elsőprő többségé.

A Biblia szava már nem mérce a világban, sőt azt sem lehet kimondani, hogy Európa keresztyén lenne, hiszen az Európai Unió alkotmányából is kimaradt a „keresztyén” megnevezés. Akkor mit lehet ma kimondani? Álljunk be a sorba, és fogadjuk el jónak, ami a Szentírás szerint bűn, hogy elég „trendik” legyünk, vagy legyünk hithűk és hagyományörzők?

Mai világunkban mindenki úgy él, ahogy akar. Nem szólnak bele, nem büntetnek meg, nem börtönöznek be senkit, ha megszegi a családra vonatkozó bibliai szabályokat, de ha a szülő ad egy pofont a gyermekének, vagy egy pedagógus javító szándékkal meglegyint egy gyereket, hamar a rendőrségen találhatja magát. Mivel nem lehet fenyíteni, a gyerekek magaviselete egyre rosszabb, és ha történetesen a gyermek valami törvénybe ütköző dolgot elkövet, újra csak a szülőt büntetik.

AZ ÉLET A BIBLIA SZERINT

A társadalom legkisebb egysége, sejtje, ahol az emberek a hétköznapijaikat élik, a család. Merüljünk el a Szentírás tanításaiban, és miközben megvizsgáljuk a saját családunkat, ezt úgy tegyük, hogy odahelyezzük életünket az Isten által adott mércére!

A minden közeli családtagra vonatkozó tanítás megfogalmazása Pál apostoltól származik (Ef 5,21–6,4).

„Engedelmeskedjete egymásnak Krisztus félelmében.

Az asszonyok engedelmeskedjenek saját férjüknek, mint az Úrnak.

Mert a férj feje a feleségének, amint Krisztus is feje az egyháznak, és ő maga a test megtartója.

De ahogyan az egyház engedelmes Krisztusnak, úgy az asszonyok is engedelmeskedjenek férjüknek mindenben.

Ti, férfiak, szeressétek feleségeket, amint Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte, hogy a víz fürdőjével az ige által megtisztítva megszentelje, hogy majd dicsőségben maga elé állítsa az egyházat úgy, hogy ne legyen rajta szennyyolt vagy ránc vagy valami hasonló, hanem hogy legyen szent és feddhetetlen.

Úgy kell a férfiaknak szeretniük a feleségüket, mint a saját testüket. Aki szereti a feleségét, önmagát szereti.

Mert a saját testét soha senki nem gyűlölte, hanem táplálja és ápolja, amint az Úr is az egyházat, mert az ő testének tagjai vagyunk.

Azért elhagyja az ember apját és anyját, és ragaszkodik a feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.

Felette nagy titok ez, én pedig ezt Krisztusról és az egyházzal mondom.

Ti is azért valamennyien, ki-ki úgy szeresse feleségét, mint önmagát, az asszony pedig tisztelje a férjét.

Ti, gyermekek, engedelmeskedjetek szüleiteknek az Úrnak, mert ez a helyes.

Tiszteld apádat és anyádat – ez az első parancsolat ígérettel –, hogy jól legyen dolgod, és hosszú életű légy a földön.

És ti, apák, ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek őket az Úr tanítása és intése szerint.”

Ezt az ígét sokan sokféle irányban próbálták már félremagyarázni, pedig nagyon egyszerű és nagyon egyértelmű. Pál apostol tanítása nem az uralkodásról szól, alsó- és felsőbbrendűségről, hanem arról, hogy van egy teremtetési rend.

FELADATOK A CSALÁDBAN

A teremtetési rend szerint a család egy családfőből és a családtagokból áll. A családfő

feladata az, hogy vezet, amint Krisztus vezet az egyházat, nem karhatalommal, nem elnyomással és uralkodással, hanem szeretettel. A teremtetési rendnek úgy lehet megfelelni, ha a férfi úgy szereti a feleségét, mint önmagát. Ebben a szeretet-közösségben tudja megélni a nő a női mivoltát. Tehát ahhoz, hogy a nő tisztelni tudja a férjét, és a saját akaratát legyőzve átadja az irányítást, a férfi valóban férfi kell hogy legyen, aki a család érdekét tartja mindig szem előtt, és nem a saját kényelmét keresi. Ahhoz a férfinak erősnek is kell lennie, dolgoznak, valamint képesnek kell lennie irányítani. Ezen azt értem, hogy megteremti a család anyagi jólétét, és ezáltal vívja ki magának a családfő szerepet anélkül, hogy ezt erőltetni kellene.

A nő feladata ennél sokrétűbb. Ahhoz, hogy megélhesse női mivoltát, hogy gyermekeket szülhessen, és ellássa a teendőket a gyermeknevelésben és háztartásban, a család eltartásának fő gondja nem az övé kell hogy legyen. Akkor tud igazi finom, kedves, kiegyensúlyozott nő lenni, ha nem ő hordoz minden terhet, hanem csak a női feladatkörnek megfelelő teher az övé.

Az ige legfontosabb tanítása a gyermekekre nézve a gyermeki engedelmesség. Nem arra kellene tanítani a gyermeket, hogy jelentse fel a szüleit, ha rászólnak, hanem arra, hogy legyen szófogadó, udvarias és engedelmes.

MA A CSALÁDOK ÉLETE MÁS

Nos, ez az ige egy olyan korban íródott, amikor a nőknek a háztartás volt az egyetlen feladatuk, munkahelyük nem volt. Ma a családok élete másként működik, hiszen a legtöbb esetben mind a férj, mind a feleség teljes állásban dolgozik. Tehát nem várható el a feleségtől az, hogy a munkahelye mellett maximálisan az övé legyen a háztartás vezetése és a gyermeknevelés terhe is.

A férfi a családfő, aki irányít, vezet, a nő a szív, aki kedvességével finomítja a férj esetleges durva megnyilvánulásait is, aki összetartja a családot. Ha mindeközben a férfi és a nő ugyanolyan munkaidőben dolgozik, és a nő beszáll a család eltartásába, szerintem a férjnek kötelessége besegíteni a háztartásba ott, ahol segíteni tud. Ha ezt nem teszi meg, elveszíti az irányítást is, ugyanis akin a nagyobb teher van, az fogja viselni a kalapot a családban. De a család akkor fog jól működni, ha az egyensúly, amit Isten a teremtetésben beállított, nem billen át női oldalra.

Mindenki úgy éli meg a hétköznapiját, ahogy tudja, de a családi élet szerintem akkor tud harmonikus lenni, ha mindenki betölti a maga teremtetésben megkapott feladatát.

Új és régi utak a gyülekezet életében

Kedves Olvasó! Bízom abban, hogy aki olvassa a Harangszót, az aktív tagja valamelyik református gyülekezetnek. Így szeretném, ha most együtt gondolkoznánk a gyülekezetek életéről: én mint lelkipásztor, ön pedig mint gyülekezeti tag. Lehetséges, hogy nem fogunk mindenben egyetérteni, de ennek ellenére bízom abban, hogy tanulságos lesz az együtt gondolkodásunk.

Egyik nagy kérdésem az, hogy megtalálja-e mindenki a helyét református keresztyénként a helyi gyülekezetben. Ugyanis manapság sokszor válik szét a gondolkodásunkban a hit és a vallás. Sokan dédelgetnek magukban úgy egy istenhitet, hogy ritka ünnepi alkalmon kívül nem gyakorolják a vallásukat.

Jézus, amikor a Földön járt és tanította az embereket, a legtöbb esetben közösségeket formált, nem különálló hívő szigeteket, és egymást segítő közösségben mutatta fel a hit megélését. Azt mondta, hogy ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az Ő nevében, Ő ott van köztük. Ezért születtek keresztyén gyülekezetek: fontos volt együtt lenni, szeretetközösségben hallgatni az igét, és egymást segítve haladni tovább az életben kicsitől nagyig. Jézus mindig adni akart: meggyógyította a hozzá forduló betegeket, formálta az őt körülvevő tömegek gondolkodásmódját, istenhitét. Miután feltámadt, ránk bízta, hogy ezt vigyük tovább. Jézus tanításai szerint élve ennek kellene lennie bennünk is egymás iránt: a szerető, segítő szándéknak és cselekedetnek.

GENERÁCIÓS SZAKADÁSOK

Ha a gyülekezetek már csak igehallgató csoportokká zsugorodnak össze, úgy, hogy mindenki közben éli a maga kis külön életét, vagy még templomba sem jár, csak az online térben követi a prédikációt, nehéz dolog közös utakat keresni.

Látok egy társadalmi problémát ott is, ahol viszont van gyülekezeti élet. A mai világunkban több társadalmi probléma van, de gyülekezeti szempontból most egyet szeretnék kiemelni: a generációs szakadásokat. Azt mondhatnánk, hogy ebben nincs semmi új, mert az idősebb és a fiatal generáció között mindig is voltak nézetbeli, felfogásbeli, viselkedésbeli különbségek, netalán szakadékok is. A mostani egyházban viszont nem két, hanem három generációt látok a maga különbségeivel: van az idős korosztály, amely még hagyománytisztelő, eléggé merev, templomjáró, és annak a kornak az elveit vallja, amelyben ő felnőtt. Jön utána a középgeneráció, ennek tagjai a kommunizmusban születtek, de a demokráciában nőtt fel vagy élnek felnőtt életüket; ők néha eljönnek istentiszteletre, és egy-egy tevékenységgel be-

lehet vonni őket a gyülekezet életébe. Valamint van a fiatal generáció, a középkorúak gyerekei, akik teljesen le akarják söpörni az asztalról a korban előttük járó mindkét nemzedék értékeit anélkül, hogy új értéket teremtenének. Tisztelet a kivételnek.

NEHÉZ ELFOGADNI EGYMÁST

Ha esetleg túl elméleti voltam, mondok egy példát: sok lelkész kolléga meséli, hogy a nőszövetségi alkalmakon nem tudja egy csapattá kovácsolni az idősebb asszonyokat a középkorúakkal. Nem lehet őket egyszerre összehívni sem, mert nem egyezik a véleményük, és nem lehet olyan közös tevékenységet kitalálni, amelyik mindenkinek megfelel. A másik gond, hogy nemcsak a véleményük nem egyezik, de el sem tudják fogadni egymást, éppen ezért vagy két csoportban dolgoznak, vagy csak az egyik van jelen a gyülekezet életében. A középkorúak vagy fiatalabb felnőttek eléggé lekezelően beszélnek az

tüket építeni? Ha valaki tőlem várja a megoldást, nem tudok olyat, ami működik is, jelenleg eléggé tanácstalan vagyok. Tapasztalataim szerint velük nem az a helyzet, hogy valamit vagy valakit konkrétan nem szeretnek és azoktól elhatárolódnak, hanem az, hogy kevés kivételtől eltekintve nincs olyan tevékenység, amibe hosszú távon, aktívan be lehet vonni őket. Amikor már többszöri alkalommal kudarcot vallottam a fiatalokkal való munkában, kikértem fiatalabb kollégák véleményét, azt gondolva, hogy én már ehhez idős vagyok, de ők is éppen annyira tanácstalanok, mint én. Most is keresem, hogy pizzaevésen és filmnézésen kívül mi az a tevékenység, amibe úgy lehet bevonni őket, hogy aktív tagjai legyenek a gyülekezetnek, ne csupán alkalmi látogatók.

Az is gond, hogy a gyülekezetekben kevés a fiatal. Egyes helyeken még akkor is kevesen lennének egy ifjúsági csapathoz, ha mindenki járna. A templomot kerülik, mert szerintük unalmas. Van egy útkereső ötlet, ezt

már több helyen láttam működni: a „szomszédolás” szokása, vagyis hogy időközönként több gyülekezet ifjai gyűlnek össze egy helyre. Egy modern ifjúsági istentisztelet ötletén is gondolkodom, de még nem valósítottam meg. Az interaktivitás a lényege, de ehhez több lelkipásztor munkája szükséges. A mai modern

világból valamilyen elemeket mindenképpen bele kell ültetni az ifjúsági istentiszteletekbe, viszont nem biztos, hogy ez elfogadható lenne az idősebb generáció számára.

idősebbekkel, amit az idősök természetesen nem fogadnak el. Ami jó az egyiknek, azt a másik csapat nem szereti; az idősök nagy része nem akar haladni a korról, a fiatalabbak pedig ebben még akkor sem segítik őket, ha esetleg szeretnének is. Vagy ha segítik, akkor csak látszólag teszik, mert egy-egy szóval úgy megvágják egymást, hogy azelőtt szétesik a két korosztály csapata, mielőtt egybetartozott volna. Én magam is azt a megoldást találtam, hogy külön tevékenységet kell keresni a két különböző korosztálynak. Bibliaórai közösséget sem vállalnak együtt legtöbbször.

ALKALMI LÁTOGATÓK

Ejtsünk pár szót az ifjúságról, mert velük a legnehezebb. Sokat gondolkodom azon, hogy a mostani tizenéveseket mivel lehet bevonni a gyülekezeti életbe, melyek azok a gyülekezeti tevékenységek, amelyeket kedvelnek. Hogyan lehet az Istenbe vetett hi-

világból valamilyen elemeket mindenképpen bele kell ültetni az ifjúsági istentiszteletekbe, viszont nem biztos, hogy ez elfogadható lenne az idősebb generáció számára.

AZ IGE A MEGTARTÓ ERŐ

Jézus tanítása örök és változatlan, Isten ígéje mindig ugyanazt mondja. Így ha régi vagy új utakról beszélünk, azok csupán a módszerekben jelentenek újdonságot, és semmiképpen nem a tanításokban.

Ez a különbség az egyház és a világ között. Amíg a világ úgy változik, hogy változtatni akar a gondolkodáson, felfogáson, erkölcsön, érzéseken, életmódon, a mi számunkra az ige a megtartó erő. És Isten ígéje nem változik, Isten mindig ugyanazt mondja, az isteni értékek pontosan ugyanazok, a bűn bűn marad, és a Biblia pontosan megmondja, hogy mit kövessünk, és mit kerüljünk el!

Létai Tibor a hálaadás fontosságáról:

Egy aktív és tevékeny magyar közösségi életre emlékszem, amelynek a fundamentuma az egyház és az iskola volt, meséli élesdi gyermekkoráról, az IKE-ben töltött évekről Létai Tibor újságíró, akit a szerelem csábított a Sebes-Körös völgyi szórványból a székelyföldi tömbmagyarságba.

– Élesden nőttél fel, ahol a település egyik ékessége a Létai-ház. A családod milyen kapcsolatban áll ezzel a gyönyörű szecessziós épülettel?

– Gyerekkoromban a Létai-háznak nevezett épület kórházként működött. Nagypám, Létai Lajos építette András nevű (beceneve: Endre) testvére tervei alapján. Nekem az épület mindig a kommunizmus embertelenségét juttatja eszembe, amikor bárkit kiforgathattak tulajdonából, vagyonából, mindabból, amit verejtékes munkával megvalósított, felépített. Így volt ez nagyszüleimmel is, akiket először a trianoni diktátum utáni impériumváltás viselt meg, majd a kemény munkával, építészeti vállalkozóként megteremtett egzisztenciát a kommunista

LÉTAI TIBOR 1976-ban született Nagyváradon. Általános iskoláit Élesden, a középiskolát és az újságírói szakképzést Váradon végezte. Pályafutását a Reggeli Újságnál kezdte, a Csíki Hírlapnál folytatta. Jelenleg a megye egyetlen napilapjánál, a Hargita Népénél tevékenykedik.

diktatúra tette tönkre. Az élesdi patakhíd mellett álló, 1910-ben épült házról Homonnai Gábor helytörténész írta a következőket: az emeletes épület az akkori kor uralkodó stílusirányzatát, a szecesszió jegyeit viseli magán. Főhomlokzata nyugat felé néz. Az ablakok különféle kialakításúak: a földszinti ablakok egyenes lezárásúak, az emeleti ablakok csúcsai levágott háromszögben végződnek. Az emelet puritánságát a homlokzat egyszerű kialakítású erkélye színesíti. Emellett az épületet különleges díszítőmotívumok is ékesítik. Az épület az idők során volt már magánház, de működött benne bank és kórház is. Jelenleg a város pénzügyi hivatalának a székhelye. Nagypám nevéhez nem csak ez az impozáns ingatlan kötődik. A többi között ő építette a Jakabfi-házként ismert épületet, a polgármesteri hivatal jelenlegi székhelyét is. Ezt néhány esztendeje egy épület-szárnnyal kibővítették, és egy toronyórát is kapott. Szerencsére az épület jellegzetes stílusa megmaradt. Nehéz lenne az általa épített összes házat felsorolni, de megemlíteném, hogy számos templomot is emelt az Élesd környéki településeken. Számomra rendkívül fontos az is, amit nagypám, Lajos, és fivérei, Sándor és a már említett Endre a repülés történetében felmutattak. Ugyanis ők építették az első teljesen magyar gyártmányú repülőgépet, amivel nemcsak maguknak és szülővárosuknak szereztek hírnevet, de nevüket beírták a magyar aviatika történetébe is.

– Sok év távlatából visszatekintve, ma már a tömbmagyarságban élve, mit jelent számodra Élesd, a szórvány, a Sebes-Körös völgye?

– 2009-ben a szerelem csábított Biharországból Csíksországba, annak fővárosába, Csíkszeredába, pontosabban a csíkszögödi

városrészbe. Élesd mindig is jelentős helyet fog elfoglalni a szívemben. Nekem Élesd a világ közepe, habár az utóbbi időben Zsögöd is az, természetesen. Élesdnek és környékének minden zegét-zugát ismerem, a Mancsidot, a Husziát, a Súlyomkővárát, a „Körözt”, ahogy élesdiesen mondják, és a patakot. Rengeteg szép élmény, emlék köt ahhoz a tájhoz. Akkoriban azt sem tudtuk, mit jelent az, hogy szórvány. Sajnos megtanultuk. Gyerekkoromban a környező utcákban szinte csak magyar gyermekek voltunk, ma már alig lehet hallani magyar gyerekzívajt. De a reményt sosem szabad feladni. A történelem nem áll meg, a kerék forgandó.

– Ahogy ma is, a te ifjúkorodban is meghatározó jelentőségű volt az élesdi magyarság számára az egyház és a hitélet szerepe. Hogyan emlékszel erre az időszakra?

– Egyértelmű, hogy az egyháznak nemzetmegtartó ereje van. Csodás élmények kötnek a templomhoz. Szombatonként kátéra jártunk, ami összekovácsolta a nemzedékünket. Majd később az Ifjúsági Keresztyén Egyesület, az IKE keretében gazdagodtunk rengeteg élménnyel, hitélettel. Felemelők voltak mindannyiunknak a karácsonyi templomi előadások, és egyéb egyházi ünnepeken is zsúfolásig megtelt az Isten háza. Erőt adott a hit és a Fennvaló közelsége. Aktív, tevékeny magyar közösségi életre emlékszem, amelynek a fundamentuma az egyház és az iskola volt.

– Az újságírói pályát választottad. Miért?

– Mint minden ifjúban, bennem is volt egy kis forradalmi lelkület, így én is azt gondoltam, hogy megváltom a magyarságot, amihez kiváló lehetőséget láttam a médiá-

„Csodás élmények kötnek a templomhoz”

ban. Természetesen ma már tudom, hogy semmi sem olyan egyszerű, de azért még mindig remélem, hogy az általunk hirdetett igazság és normalitás hangja nem csupán pusztába kiáltott szó, hanem egy jobb világ habarcsa lesz, amely összeköt magyart a magyarral, a Kárpát-medencében, ahol „a magyar név megint szép lesz”.

– Megszokhattuk, hogy a médiában sokszor a világ rossz hírei tárulnak elénk. Nem nyomasztó ez egy újságíró számára? Tudsz pozitív lenni, hálát adni?

– A médián keresztül számtalan rossz hír zúdul az emberekre. Ahhoz, hogy megtaláljuk a jót, szükségünk van kösziklákra, amikben megkapaszkodhatunk. Fontos a mindennapi mocsárban keresni a kiutat, és ha Isten segédelmével megtaláltuk azt, fontos, hogy hálát is adjunk érte. A mindennapos csatazajban az ember csak kér, követelőzik, és a háláról megfeledkezik. Pedig nagyon fontos, hogy hálát tudjunk adni mindazért, amink van. Egyre inkább fontosnak tartom azt, hogy minden nap köszönetet mondjak az Istennek. A hála pozitívummal tölti fel az embert. Hálaság lehetünk azért, hogy reggel felkelhettünk, hogy süt a Nap, hogy erőnk van dolgozni, hogy friss étel kerül az asztalunkra, van hol lehajtani a fejünket.

– Lapszámunk témája az útkeresés. Ritkaságszámba megy, hogy valaki a Partiumból nem nyugatra, hanem keletre indul. Te a Székelyföldön állapodtál meg, ahol immár 14 éve élsz és dolgozol. Hogyan történt?

– Mint már említettem, a szerelem csábított a keleti végekre. Azóta két gyermek – vagy ahogy itt mondják, egy gyermek és egy lány – büszke apukája lettem. Fiam Magor, lányom Anna Édua. Hogy mennyire ritkaságszámba megy a Partiumból való áttelepedés a Székelyföldre, nem tudom. Azt viszont igen, hogy csak Élesdről három ismerősöm is él itt, a Csíki-medencében. Úgy gondolom, hogy a tömbnek van egyfajta vonzása, ami a tömböt erősíti, és a szórványt gyengíti ugyan, de véleményem szerint az a legfontosabb, hogy összességében számbelileg ne fogyjunk, hanem erősödjünk.

– Nem székely emberként miként látod napjainkban a székelységet? Porlad, vagy erősödik? Van-e belső anyaország jellege a többszámú magyarságnak, vagy ez költői túlzás?

– Valamikor szerettem sarkalatosan nézni a dolgokat, de manapság azt tapasztalom, hogy semmi sem fehér vagy fekete. Nagyon sok az árnyalat is. Itt, a Székelyföldön, ugyanúgy meg lehet találni a magyar közösség erősödését, gyarapodását mutató jeleket, miként a pusztulásra, lassú felmorzsolódásra, vagy ha jobban tetszik, porladásra utaló tüneteket is. Természetesen van egy belső anyaország jellege a Székelyföldnek, amit a román hatalom ilyen-olyan fondorlattal próbál aláaknázni. A nemzetiségi jogok is jobban érvényesülnek, de ez csak annak köszönhető, hogy többségben van a magyarság. Jó tapasztalni azt, hogy az önrendelkezésre van társadalmi igény, viszont az negatívumként értékelhető, hogy az emberek fásultak, beleuntak a nagy küzdelmekbe. Akarat van,

de az akarat egyelőre nem párosul tettekkel. A többségből adódóan van egy hamis biztonságérzet, hogy itt, a Székelyföldön, nem történhet meg az etnikai fordulat. De néhány évtizeddel ezelőtt ezt gondolták a magyarok Élesden, Váradon vagy Kolozsváron is. Egyelőre a Székelyföld, miként egy erős, sziklára épült végvár, tartja magát, itt-ott porladozik, de több helyen fejlődik, épül, erősödik is. És mivel a remény hal meg utoljára, eljöhét egy szerencsés csillagállás, amikor a helyi és világpolitikában is minden adott lesz, hogy a Székelyföld is hasonló önrendelkezéssel bírjon, mint Dél-Tirol, Katalónia vagy az Aland-szigetek.

– Egy partiuminak mi a legjobb a Székelyföldön, és mi a legnehezebb?

– A nehézségekkel kezdve, a megélhetés, a mindennapok taposómalma a Székelyföldön is okoz problémát, de ez nyilván máshol sincs másképp. Ahogy mondani szokták, sehol sincs kolbászból a kerítés. De kitartó munkával az ember igyekszik leküzdeni a mindennapok nehézségeit, amihez elengedhetetlen a hit, ugyanis Isten nélkül minden nehezebb, övele pedig minden nehézség leküzdhető. Hadd idézzek egy igeverset: „Tekintsetek az égi madarakra, hogy nem vetnek, nem aratnak, sem csűrbe nem takarnak; és a ti mennyei Atyátok eltartja azokat. Nem sokkal különbek vagytok-e azoknál?” (Mt 6,26) A Jóisten tudja, mire van szükségünk, és a kellő időben megadja azt.

A kérdés első részét érintve: a legjobbnak azt tartom, hogy a Székelyföldön még mindig többségben van a magyarság, némi túlzással mondhatni, egy kis Magyarország létezik még Erdély keleti végein, s remélhetőleg meg is marad. Persze a hatalom mindent megtesz, hogy ne legyen felhőtlen ez a „kismagyarország” érzés, de talán szükség is van erre, hogy el ne tünnyünk hitünkben, magyarságunkban, mert teher alatt nő a pálma.

Felelősség vagy áldozati szerep?

A pusztai élet kihívásai

Az előzőkben láthattuk, hogy a választott nép mennyire könnyen, lényegében az első adandó alkalommal hátat fordított JAHVÉ-NAK. Annak ellenére, hogy Isten karnyújtásnyira volt tőlük a hegy tetején, úgy érezték, hogy túl távoli, és aranyborjút készítették Áronnal, hogy helyettes, de kézzelfogható istenük legyen. Láthattuk ennek következményeit is: a kőtáblák összetörtetek, JAHVE elfordult népétől, és 3000 férfi halt meg azon a napon Lévi fiainak keze által.

Lényegében ismét Mózes közbenjárása mentette meg a helyzetet. A népnek meg kellett tanulnia, hogy minden döntésnek következménye van, tehát az Istenhez való hűtlenség is minden esetben megtermi a maga gyümölcsét. A háromezrek halála talán úgy is tekinthető, mint helyettes áldozat, mint egy felkiáltójel, mely a helyes útra való visszatérés irányába mutat. Hiszen JAHVE igazságossága eredetileg a teljes nép pusztulását követelte volna. JAHVE viszont nemcsak igazságos, mert Ő maga az igazság, hanem szerető szülő is, aki nem hagyhatja büntetlenül engedetlen gyermekei tévelygését, de mégis mindig készen áll visszafogadni őket a Vele való közösségbe. Így a nép elmélkedhetett tetteinek súlyáról és a következmények terhéről, bűnbánatot tarthatott, újraírtak az összetört kőtáblák, mert csak az nem érdemes Isten megismerésére, aki nem keresi őt, és a vándorlás is folytatódhatott az ígéret földje felé.

MINDEN DÖNTÉSNEK SÚLYA VAN

Azt gondolnánk, hogy ezek után a nép egy életre megtanulta a leckét, és a továbbiakban minden rendben zajlott. De természetesen az események és a mózesi könyvek teljesen más képet mutatnak. Azért természetesen, mert a Szentírást olvasva olyan gondolatunk támadhat, hogy a választott nép tagjai természetükből fakadóan voltak képtelenek megmaradni a helyes úton, sőt, mintha a természetükké vált volna az állandó panaszkodás, elégedetlenség, zsörtölődés és Mózes rendszeres egyszerű bűnbakká való lealacsonyítása. Mintha nem tudtak volna megbékelni azzal a gondolattal, hogy ők maguk is *részesei* a kibontakozó eseményeknek, ezért minden döntésüknek súlya és hatása van. Sokkal inkább úgy tettek, mint akik csupán *elszenvedői és áldozatai* mindennek. Úgy tettek, mintha soha nem várták volna a szabadítót és a szabadítást, mintha nem ők maguk döntöttek volna úgy, hogy élnek a lehetőséggel, és hátrahagyják Egyiptomot, a szolgaság házat.

Mert természetesen nem szeretjük a rossz körülményeket és élethelyzeteket, vágyóunk arra, hogy megmeneküljünk azokból, hátunk mögött tudjuk azokat. Viszont ennek az árát megfizetni már teljesen más kérdés. Arra várni, hogy jöjjön valaki, aki kiemel minket nem kívánt dolgainkból, kevesebb energiát emészt fel, mintha mi magunk is tennénk valamit ez ügyben. Megvárni, míg más megment, sokkal kevésbé veszélyes, mint megpróbálni cselekedni, felvállalva azt a lehetőséget, hogy kudarcot vallhatunk. Miért kényelmesebb beletörődni a hétköznapi élet és a hétköznapi kihívások, problémák szűrkecsébe, míg mi magunk is beleszürkölünk testben és lélekben, és változtatás helyett csak álmodozni arról, hogy talán egyszer majd másként lesz, egyszer majd utolér minket is a szerencse? Miért gondoljuk, hogy a dolgok egy csapásra változnak majd meg, anélkül, hogy mi magunk a változás útján indulnánk?

A NÉP SZABADSÁGRA VÁGYOTT

A választott nép vándorolt, majd letáborozott, majd megint vándorolt, majd megint letáborozott, és ezt a ciklikusságot valószínűleg úgy élte meg, mintha nemcsak a környezete, hanem a saját élete is maga lenne a pusztai. És ezen a ponton hiába tapasztalta meg nap mint nap JAHVE közelségét és gondoskodását, mert már nem arra vágyott, azt már megszokta. Szabadságra vágyott, otthonra, saját hazára, és arra, hogy legyen már vége ennek az állandó vándorlásnak, lehetőleg most, ebben a pillanatban. És közben épp arról feledkezett meg, hogy az Istennel való

közösség és ez a vándorlás az az út maga, amely végül vágyai beteljesedéséhez vezet. Ebben a frusztrált lelkiállapotban úgy érezte, jogos a panasz, jogos a hibáztatás, mert nem azonnal kapta meg azt, amit még Egyiptom földjén megígértek neki. Közben pedig lehet, hogy elegendő lett volna pusztán másként látni és cselekedni. Ez azonban nem olyan könnyű, ha nem veszünk tudomást az igazságról, ha úgy élünk, mintha egy másik világban, egy másik dimenzióban lennénk, Istenre pedig csak annyiban vágyunk, amennyiben teljesíti kívánságainkat, és ha ez nem így történik, akkor Ő az, aki becsapott bennünket.

MI IS A PUSZTÁBAN ÉLÜNK?

Mi magunk is tudjuk a jelenben, hogy az Istennel való közösség és az Ő útján való járás üdvösségünk záloga. Azt is tudjuk, hogy ennek alapvető módja Isten és az Ő akaratának, tervének megismerése a Szentírás tanulmányozásán keresztül. Azt is tudjuk, hogy a keresztyénség nem üres fecsegés, hanem szüntelen cselekvés, imádság és belső-külső megújulás, azaz reformáció. A receptet ismerjük tehát, de túl ezen: mi a helyzet a hozzávalókkal? Magyarán: cselekedjünk is ezeket, vagy csak húzunk minden istentiszteleti alkalom után egy strigulát, meggyőzve magunkat arról, hogy jó keresztyének vagyunk?

Mert így, sokkal könnyebben és hamarabb, mint ahogyan azt gondolnánk, arra eszmélhetünk, hogy egy ideje mi magunk is a pusztában élünk... De ez már egy másik történet.

(folytatása következik)

Kisrégiós presbitertalálkozó Nagyvárad-Réten

A nagyvárad-réti református gyülekezetben rendezték meg a kisrégiós presbitertalálkozót. Dr. Pálfi József, a gyülekezet lelkipásztora, *Református vagyok?* címmel tartott előadást.

A közös együttlét Módi József lelkipásztor áhítatával kezdődött. Igemagyarázatát a Fil 1,6.8–11 verseire alapozta. Feltette a kérdést: mi is jellemzi a magyar református embert? Majd megkaptuk rá a választ: mi vagyunk azok, akik nem adjuk fel könnyen, szeretünk dolgokat befejezni, ami akár káros is lehet. Bármennyire ragaszkodunk is valamihez, van egy pillanat az ember életében, amikor fel kell adni.

Az áhítat után Nemes Lujza, a BREME Presbiteri Szövetség titkára, a gyülekezet presbitere köszöntötte a nagyvárad-i református gyülekezetekből érkezetteket, jelenlevőket, majd dr. Pálfi József, a réti gyülekezet

lelkipásztora *Református vagyok?* címmel tartott előadást. Értekezésének alapja egy érdekes és értékes könyv volt: Gaál Botond teológus, lelkész, matematika- és fizikatanár, nyugalmazott egyetemi tanár könyve, amely a reformátusokban felmerülő kérdéseket és válaszokat összegzi.

Azokra a kérdésekre, hogy miért vagyok református, vagy mi az alapja a református örökségünknek, ebben a könyvben bővebben megtaláljuk a választ – hangsúlyozta az előadó.

Az előadás után a helyi gyülekezet ifisei, Márkus László karnagy, kántor vezetésével, egyházi éneksokkal örövendeztették meg a gyülekezetet.

A presbiterszövetség elnöke megköszönve a hét egyházközségből megjelent mintegy hetvenöt résztvevőnek az áldott együttlétet, zárásként elszavalta Csécsi Imre *Fogadástétel* című versét. A vendéglátók szeretetvendégségben részesítették a jelenlevőket.

Erdőháti kisrégiós presbitertalálkozó

Mikló István, a nagyszalontai református gyülekezet lelkipásztora előadásában új szemszögből közelítette meg a gyülekezetépítés fogalmát, ezúttal Pál apostolnak a Róma-beliekhez írt levele alapján.

A bihari hajdúváros, Nagyszalonta református gyülekezete adott otthont az Erdőhát kistérség nyolc egyházközségéből érkezett presbiterek találkozójának. Szalontának számos neves szülöttje van, de mind közül a legkiemelkedőbb a magyar nemzett költőóriása, Arany János.

Szigeti Ferenc Ernő helyi lelkipásztor zenes áhítatával kezdődött a presbitertalálkozó. Igemagyarázatát az Apostolok cselekedetei 9,1–9 verseire alapozta.

Pál apostol megtérésének története közismert. Ennek kapcsán fontos kérdések merülnek fel bennünk: miért éppen Pált, miért éppen egy ilyen dühödt farizeust, miért nem egy keresztényt választ Jézus? Biztosan lett volna alkalmasabb nála. A kérdésekre nagyon egyszerű a válasz: azért, mert Jézus őt akarja. Jézus a napokban is kiválaszt és megszólít. Krisztus rajtam és szolgálatomon keresztül akar elérni valamit.

Vasil István, a BREME PSZ elnöke a Római levél 14,17–18 verseivel köszöntötte a jelenlevőket, majd Mikló István Boldizsár, a nagyszalontai református gyülekezet lelkipásztora tartott előadást, *Pál apostol gyülekezetépítési gondolatai a Római levél alapján* címmel.

Fontos a levél üzenete, és összekapcsolható a gyülekezetépítéssel. A levél tartalmát elemezve négy fontos dologra kell figyelni: a kontextusra, az evangélium-központúságra, a tiszta tanításra és a feladatra!

Az áldott alkalmat Vasil István elnök a *Tégy mindent Isten kezébe* című Vízi István-verssel zárta.

A házigazdák szeretetvendégséggel kedveskedtek a megjelenteknek.

Hegyközi Presbitertalálkozó

Immár huszonnyolc éve rendezik meg a Hegyköz kistérségben a presbitertalálkozót, mindig érdekes előadásokkal. Ez alkalommal dr. Fekete Károly tiszántúli püspök *A presbiter ösztönző szolgálata* című előadását hallgathatták meg a résztvevők.

A hegyközpályi református gyülekezet szervezte meg a Bihari Református Egyházmegeye Presbiteri Szövetségének kisrégiós találkozóját. A hegyközi reformátusok életében ez volt a harmincegyedik ilyen presbitertalálkozó az elmúlt huszonnyolc év során.

A találkozó Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző áhítatával kezdődött, a textus a Lk 5,1–11 volt.

Engedjük be Jézust az életünkbe, Ő az ajtón zörgetve bebocsátást kér. Engedjük be a házunkba, szívünkbe, mint ahogy tették azt a halászok is. Beengedték a hajójukba, és Ő csodát tett, hiszen a kivetett háló tele lett halal. Beengedvén Jézust az életünkbe meghalljuk és megtesszük, amit Ő mond, s ez maga után vonja az áldást.

Az áhítat után Köteles László helyi lelkipásztor, majd Filep Attila egyházmegeyei esperes, Vasil István, az egyházmegeyei presbiteri szövetség elnöke és az alelnök köszöntötték a tizenhárom egyházközségből megjelent közel hetven presbitert, gondnokot, főgondnokot, lelkészt, gyülekezeti tagokat.

A köszöntések után ft. dr. Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke a presbiter ösztönző szolgálatáról tartott érdekes előadást. A presbiter minőségi egyháztag, aki éli az élet istentiszteletét úgy, hogy azt mások is látják rajta. A jó presbiter vállalja a protestáns jelzöt, kiáll minden Isten ígéretéből fakadó jó ügy és igaz gondolat mellett, és nemet mond a rossznak. A presbiter hit szerint él, támogatja a lelkipásztort, feladatokat vállal, együtt dolgozik a többiekkel, nyitott arra, ami a világban történik – értekezett az előadó.

Zárásként Vasil István, a BREME PSZ elnöke elszavalta Túrmezei Erzsébet *Légy Krisztus hordozója* című versét.

A közös együttlét szeretetvendégséggel ért véget.

**TÓTH ZSIGMOND, A BREME PSZ ALELNÖKE,
SZAKÁCS MÓNICA, A BREME PSZ JEGYZŐJE**

Együtt a Refiért jótékonysági est

Többévi kihagyás után idén újra lehetőségünk adódott arra, hogy hagyományainkhoz híven megszervezzük az *Együtt a Refiért* elnevezésű rendezvényünket.

Az oly sokat emlegetett vilájárvány egy időre sajnos lehetetlenné tette a rendezvények szervezését és a személyes találkozásokat. Ezzel egyidejűleg pedig elkezdődtek, és mai napig nem fejeződtek be, az iskolaépület felújítási munkálatai. A renoválás áldásos ugyan, de az ilyen méretű rendezvények megszervezését meglehetősen bonyolulttá teszi.

Ennek ellenére iskolánk vezetősége és tantestülete elérkezettnek látta az időt arra, hogy visszatérve régi hagyományainkhoz újragondoljuk és újra megszervezzük az *Együtt a Refiért* bált és jótékonysági estet.

Rendezvényünk elsődleges célja az, hogy minden évben legyen egy olyan alkalom, amikor találkozhatunk, amikor megemlékezhetünk a Szatmárnémeti Református Gimnázium múltjáról, együtt ünnepelhetjük az iskola jelenét, és tervezgethetjük jövőjét – hisz mindannyiunk célja az, hogy e patinás oktatási intézmény még nagyon hosszú ideig

nevelhesse és képezhesse a szatmári magyarság újabb és újabb nemzedékeit.

Ennek szellemében a november 17-i *Együtt a Refiért* rendezvény programját két részre osztottuk, a következőképpen:

– 18.00 órától igei bevezető és igazgatói köszöntés után diákjaink léptek fel a Milotai Nyilas István díszterem színpadán, megemlékezve múltunkról és megmutatva jelenünket. A műsor egy népdalcsokorral kezdődött, majd nt. Tolnai István, a Nagykárolyi Református Egyházmegye esperese tolmácsolta a közönségnek az ige üzenetét és saját ünnepi gondolatait. Póti Eduárd János igazgató úr köszöntését követően kórusművek hangzottak el, megemlékeztünk Milotai Nyilas István halálának négyszázadik évfordulójáról; őt úgy is szoktuk emlegetni, mint iskolánk második alapítóját. Az óvodások és elemisták előadásában a népi gyermekjátékoké és mondókáké volt a főszerep, majd a népmesék világába kalauzolt minket Máthé Abigél hetedik osztályos tanuló. A műsor záróakkordja a X. A osztály néptáncával fűszerezett humoros előadása volt, mely a *Helén s a tehén, avagy: gyalog, mint Balogh* címet kapta.

Ezúton köszönjük minden kollégának, segítő partnernek és diáknak a színvonalas műsorra való felkészülést, felkészítést és részvételt!

– 20.00 órától az Imperial étteremben zenés-táncos vacsorával folytattuk az alkalmat. Itt a főszerep az ünnepi együttlété, a kötetlen beszélgetés, muzsikáé és kiváló ételek-italoké volt. A hangulatos talpalávalót a Favorit zenekar húzta, az ünneplők legnagyobb örömére.

A vacsora alkalmával a résztvevők támogathatták iskolánk Szülői Bizottságát is.

A Szatmárnémeti Református Gimnázium Szülői Bizottsága immár évek óta működő civil szervezatként a begyűjtött pénzüsségeket diákjaink támogatására, ösztöndíjak alapítására, iskolai programok költségeinek finanszírozására, kiváló diákjaink országos vagy nemzetközi versenyeken való részvételére és olyan eszközök beszerzésére fordítja, amelyeket támogatás nélkül, önerőből nem tudnánk megszerezni. A befolyt adományok tehát a lehető legjobb helyre kerülnek, hisz a végső kedvezményezettek minden esetben a Református Gimnázium diákjai.

Ez az alkalom nem valósulhatott volna meg a Communitas Alapítvány hathatós támogatása nélkül.

Köszönjük még egyszer mindenkinek, aki jelen volt és együtt ünnepelt velünk! Reméljük, hogy jövőre is együtt lehetünk, a Refiért!

A SZATMÁRNÉMETI REFORMÁTUS GIMNÁZIUM KÖZÖSSÉGE

2024 – az élő Ige éve

(Folytatás az 1. oldalról)

Az élő Ige évének alapvető célja, hogy ne többletterhet legyen, amellyel a gyülekezeteknek foglalkozni kell, hanem olyan lehetőség, amely segíti a hitélet különböző területeit.

Az élő Ige évének reménysége, hogy az Isten élő Igéjéhez való közeledés egyházon belüli lelki megújulást eredményez. Nem utolsósorban pedig hozzásegít ahhoz, hogy egységesebben és érthetőbben tudjunk közvetíteni hitünkéről, értékeinkről az egyházon kívül állók irányába. Fontos célkitűzés az is, hogy az Egyházkerületben elszórtan szolgáló

és nem igazán ismert kezdeményezések ismertebbé váljanak, egymásra találjanak, erőt és bátorítást nyerjenek, erejükben, küldetésstudatukban megerősödjenek. Továbbá az együttműködés és egymás megismerése által sokat tanulhatnak egymás jól bevált kezdeményezéseiből.

Az élő Ige évének tematikája inkább beépül egyházunk működésébe, mintsem külön programsort épít ki az egyházi működésünk rendszeréhez képest. Újdonság az lehet, hogy eseményeink nagyobb nyilvánosságot és nyitottságot kapnának a nyilvánvalóan missziós cél érdekében.

Az egyházmegyéék kijelölik, melyik az a központi rendezvény, amelyet kiemelnének és erősíteni szeretnének a tematika szempontjából.

Az egyházkerületi költségvetésben erre a tematikára felhasználható összeg áll rendelkezésre. Ebből a keretösszegeből minden egyházmegye pályázhat a saját rendezvényére.

Az élő Ige éve tematikájának koordinátora egyházkerületi szinten a Missziói Ügyosztály missziói előadótanácsosa, egyházmegyei szinten pedig a missziói előadók.

Krüzselyi Erzsébet szavalóverseny

Tizenöt gyülekezet – Amac, Egri, Erdőd, Hirip, Kisbábony, Magyargéres, Mikola, Ombod, Óvári, Szamoskóród, Patóháza, Szarazberek, Szatmárhegy, Szatmár-Kütelek, Tamásvárálja – 45 szavalója vett részt a jubileumi Krüzselyi Erzsébet szavalóversenyen, fejet hajtva a „lelki hallás poétájának” emléke előtt.

2023. november 18-án, a Szatmárhegyi Református Egyházközség gyülekezeti termében rendezték meg a X. Krüzselyi Erzsébet szavalóversenyt. Az elmúlt tíz év tapasztalatait Kovács József szatmárhegyi református lelképásztor, a szavalóverseny megálmodója és főszervezője foglalta össze: „Tíz évvel ezelőtt indult útjára a Krüzselyi Erzsébet szavalóverseny, a református gyülekezetek gyermekei, ifjai számára. Azóta felnőtt egy generáció. Akik akkor kezdtek velünk, és a felsőbb tagozatosok korcsoportjában szavaltak, mostanra nagyok lettek, huszonévesek; munkába álltak, új tanulmányokba kezdtek, sőt, Istennek hála, többen családot is alapítottak. Hiszem, hogy sokan közülük az egyház, az ige közelében maradtak.”

TALÁLKOZÁSI LEHETŐSÉG A VERSEKET OLVASÓK, HALLGATÓK ÉS SZAVALÓK SZÁMÁRA

A szavalóverseny a tíz év alatt nem sokat változott. Alapgondolata ugyanaz: az öszszegyűlték biznyságot tesznek Istenről. Találkozási lehetőség a verseket olvasók, hallgatók és szavalók számára, illetve azok számára, akik szívesen segítenek a felkészülésben, a szervezésben, támogatásban, és akiknek fontos, hogy egy tartalmas napot töltsenek együtt, terített asztal mellett beszélgessenek.

Ilyenkor nemzedékek fognak össze, hogy felidézzék Krüzselyi Erzsébet költőnő emlé-

két. A róla elnevezett seregszemle eredetileg az egyházmegye gyülekezeteit szólította meg. A meghívottak köre annyiban változott, hogy kibővült azon gyülekezetekkel, amelyek a történelmi Máramarosban találhatók (Hosszúmező, Máramarossziget, Felsővisó), ahol a költőnő ifjú éveit töltötte. Felmenői anyai ágon kárpátaljaiak (pl. Visk, Nagyszőlős). Szatmárhegy a Gyülekezeti Szövetség tagja (Dobrával, Erdőddel, Magyargéressel és Kismajténnyal), s a szövetség minden évben állít ki szavalókat, akik díjazottai ennek az alkalomnak.

Egy szavalóverseny megszervezése mögött sok munka áll. Egyik része a felkészítés. Már a második találkoztól kezdve jelentkeztek önkéntes nem lelkészek: lelkészfeleségek, a gyülekezetek területén tanító magyartanárok, vallástanárok, tanítónők. Köszönet az ő plusz munkájukért. A felkészítők évről évre talán ugyanazok, de a zsűri nem. Az elfoglaltságot kerülendő, a tagok minden évben cserélődnek.

A találkozó 2020-ban, a koronavírus-járvány idején elmaradt. Adventben, korlátozott létszámú meghívott előtt viszont, nyolcévi gyűjtés után, kitartó munkával, nehéz anyagi körülmények ellenére, sikerült letenni az egész (Kárpát-medencei) magyarság asztalára azt a könyvet, amelyben öszszegyűjtve találjuk a költőnő addigra fellelt verseit és meséit. Dávid Gyula, az erdélyi magyar irodalom legendás ismerője, korunk legismertebb irodalomtörténésze, a következő gondolatokat fűzi a kötethez: „Impozáns könyv, és futó belepillantásra is érzik rajta, hogy gonddal, szeretettel lett összeállítva – méltó tisztelgés Krüzselyi Erzsébet írói hagyatéka előtt.”

Számos szakmai értékelés után sikerült a besorolás: Krüzselyi Erzsébet az első fogyattékkal élő magyar költőnő.

AZ IDEI SZAVALÓVERSENY A GENERÁCIÓK ALCÍMET KAPTA

A kiválasztott írások bemutatják a nemzedékek közötti hasonlóságot és különbséget, szólnak a generációk út- és istenkereséséről. A szervező a következő szempontokat vette figyelembe: a költőnő nagy időket élt meg; képviseli azt a két világháborút megszenvedett generációt, amelynek a félelem, a letargia, a hitvesztés kísértésével kellett megküzdenie; látta az árvaság, szegénység és betegség fájdalmát, amely a korszakot meghatározta. Újabb csapás volt az ország feldarabolása, később az államosítás, s a költőnő az új, kommunista rendszer istentelenségének és álságosságának korában halt meg – Istenben remélve.

Mi egy más korban élünk. Modernnek mondjuk, de van benne sok dolog, amely korok feletti. Ilyen a betegség, háború, Isten, család, haza, természet, tudomány, elmúlás, távolság, aggodás stb. Ezek elválasztanak, de össze is kötnek. Ha valljuk, hogy Isten az idő – és így a történelem – Ura, akkor a Belé vetett hit az, ami leginkább összekapcsolja a múltat a jellel és a jövővel, generációkon át.

Isten áldása legyen a 2023-as jubileumi alkalmon megjelenteken, a versmondókon, az őket elkísérőkön, a zsűri tagjain, az ellátást előkészítőkön, az ighirdetőkön, a természetbeni segítséget nyújtókon. Illesse köszönet az anyagi támogatást nyújtókat: a szatmárhegyi Krüzselyi Erzsébet Nőszövetséget és a gyülekezet tagjait felajánlásaikért, a Szatmári Református Egyházmegyét és a szatmárnémeti gyülekezetet a támogatásért. Különdíjak érkeztek a Szamos folyóirat és a LiterArt Egyesület részéről.

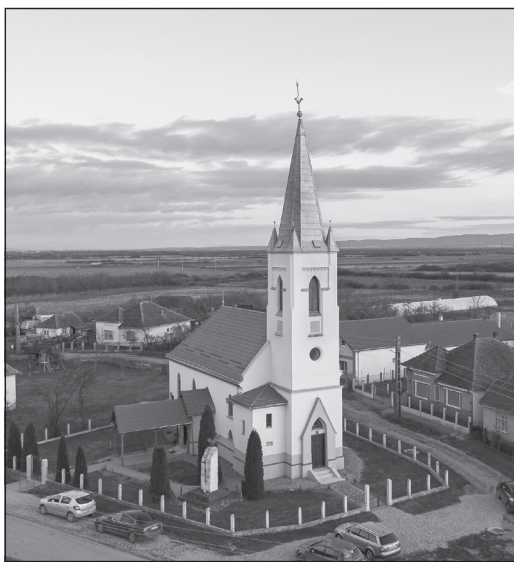
Az eseményen számos olyan könyv talált gazdára, amely a felsővisói Bardóczi doktor úr hagyatékának része. Köszönet az ő támogatásáért is.

Jubileumi istentisztelet Szamoskőrődon

A száz éve felszentelt templomért, Isten megtartó kegyelméért és az elmúlt évtized áldásaiért adtak hálát 2023. november 26-án, népes gyülekezeti közösségben, a Szamoskőrői Református Egyházközségben.

A vasárnap délutáni istentiszteleten Bogdán Szabolcs János püspök hirdette Isten ígését a 2Pt 3,17–18 alapján. Az igehirdetés után Kiss József főjegyző tolmácsolta jókívánságait a Szatmári Református Egyházmegye nevében, továbbá egy-egy igével köszöntötték a gyülekezetet a meghívott lelkipásztorok. A köszöntések sorát Kallós Zsolt polgármester zárta, aki a község egyik gyöngyszemének nevezte a szamoskőrői református templomot.

Erdei-Árva István helyi lelkipásztor, miután üdvözölte a jelenlevőket, megemlékezett a száz évvel ezelőtti templomszentelésről és a jelenkori áldásokról: „Hála legyen Istennek az ő kimondhatatlan ajándékáért» (2Kor 9,15) – ez az ige nagyon jól kifejezi a hálaadó ünnepségünk lényegét. Az Úrtól való ajándék mindaz, amit megvalósításnak, sikernek, eredménynek nevezünk. Nem is dicsekszünk vele, csak úgy, ahogy illik, mert aki »dicsekszik, az Úrban dicsekedjék« (2Kor 10,17).

Rendszeresen van igehirdetés a templomban. Van igehirdető, és vannak igehallgatók, akik szívvel-lélekkel fogadják Isten üzenetét. Ha az ajándékokat rangsorolnom kellene, akkor ezt mondanám a legnagyobb-nak. Az élő Ige köré élő gyülekezet épül. Az már csak kegyelemből fakadó ráadás, hogy a Lélek munkájának kézzelfogható, anyagiakban kimutatható jelei is vannak. Gondoltam, összeszámolom az elmúlt évek munkálatai-

nak költségét, a befolyt pályázati és egyéb támogatási összegeket, de akkor a számok világába sodródnék, s azt kerülni szeretném. Inkább hálaadással nyugtazzuk, hogy van nekünk ravatalozóépületünk, gyülekezeti központunk, kétszeresére növelt parókiánk, felújított és korszerűsített templomunk. Arra azért kitérek, hogy az idén a román világi államtitkárság jóvoltából új légkondicionáló készülékeket szereltünk be, és a toronybelső teljes felújításon esett át. A helyi önkormányzat támogatásából a templomba vezető járdákat térköveztük, és egy teraszt építettünk a bejárat elé. Magyarország kormányja pedig a Bethlen Gábor Alapítvány által a jubileumi ünnepségünk megszervezéséhez járult hozzá.”

Az ünnepség végén a nőszövetség tagjai felkötötték a zászlóra azt a szalagot, amelyen a következő ige áll: „a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá nekünk” (Zsolt 90,17). Majd a gyülekezet nevében a helyi lelkész köszönetet mondott a támogatóknak, különös tekintettel Paku Zsuzsánának, aki Isten dicsőségére kézzel hímtett templomi terítőket ajándékozott az egyházközségnek. Az esemény közös szeretetvendégséggel zárult.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Dobrácsapátiban nincs apátia – hála van

Hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a dobrácsapáti református templomban: hálát adtak a templomért, a gyülekezeti házért és az aktív közösségért.

2023. november 5-én délután Bogdán Szabolcs János királyhágómelléki püspök igehirdetésében a maroknyi gyülekezet elért eredményére is utalva a mustármag példázatáról szólt (Mt 13,31–32). A mustármag elrejtett kincs, melyben megvan az élet csírája, a növekedés képessége. Isten ránk bízta a vetés feladatát, ezért egyetlen mustármag elvetése sem hiábavaló! – emelte ki igehirdetésében a püspök.

Dr. Király Lajos esperes köszöntésében Jakab leveléből idézve elmondta: a hit cselekedetek nélkül halott. Örvend annak, hogy Dobrácsapátiban nemcsak beszéd, hanem tett is van.

Erdei-Árva István lelkipásztor elsorolta, miért adtak hálát ezen az alkalmon: „Az elmúlt évtizedben, pályázati forrásokból, gyülekezeti központot építettünk, a templom régi palatábla födémjét a mai cserépmintázatú lemezre cseréltük, ugyanitt légkondicionáló gépet szereltünk fel, és akadálymentesítettük a bejáratot, a ravatalozóépületet felújítottuk. Lényegében minden évben valamit építettünk vagy újítottunk.

2023-ban a Vallásügyi Államtitkárság jóvoltából a templomunk megújult külsőleg. A helyi önkormányzat támogatásából pedig a belső felújítást fedezték. Ugyanabban az évben a gyülekezeti ház mögé egy faskamrát építettünk. Mindenekelőtt Istennek mondunk köszönetet a felsorolt megvalósításokért, egyedül az övé a dicsőség. Utána köszönet illeti mindazokat, akik anyagiakkal, munkával, imádsággal segítettek az ügyeinket.

Mindaz, amit felsoroltam, csak külsőség. Igazából az teszi teljessé a megvalósítások miatti örömeinket, hogy van élő és élő hitű gyülekezetünk. A felújított és megépített épületeinkben van igehallgató és imádkozó közösség. Megtapasztaltuk az ige valóságát: »akik Istent szeretik, minden javukra van« (Róm 8,28).”

A pályázatok ügyintézése rendjén a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közigazgatási Ügyosztálya sokat tett a dobrácsapáti tervek megvalósításáért.

A meghívott lelkipásztorok igével köszöntöttek, majd a község polgármestere, Kallós Zsolt Eduárd méltatta a gyülekezetet: „Végvár vagyunk mi, amelynek fontos bástyája Dobrácsapáti! Az itt elvégzett lelkes és precíz munka hűen példázza a dobrácsapáti embereket.” Magyar Lóránd parlamenti

képviselő is szólt a közösséghez: „Személyes, gyermekkori élmények is kötnek a dobrácsapáti református templomhoz, amely az elmúlt hónapokban kívül-belül megújult. Úgy gondolom, hogy politikusként kötelességünk támogatni a vallási közösségeket, különösen akkor, ha a közösség vezetői nyitottak, készek pályázatot írni s ezáltal támogatást szerezni az ilyen fontos megvalósításokhoz.”

Az Úr vezesse tovább az úton ezt a mintegy nyolcvanlelkes gyülekezetet, mely bizonyosságot tett arról, hogy az Úrban nincs apátia, azaz közöny, hanem megvalósítás és hála van!

RÁCZ ERVIN LAJOS

Imahét a Krisztus-hívők egységéért 2024

A 2024. évi ökumenikus imahét tematikáját és istentiszteleti rendjét az afrikai Burkina Fasó-i ökumenikus munkacsoport készítette számunkra. Az imahét programadó témája: „Szeresd Uradat, Istenedet... felebarátodat pedig, mint saját magadat” (Lk 10,27).

1. NAP – „Ekkor felállt egy törvénytudó, hogy megkísértse: Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?” (Lk 10,25)
Ima: *Segíts, Urunk, hogy életünkben rád tekintsünk!*
Olvasmányok: Róm 14,8–9 / Zsolt 103(102), 13–18
Ajánlott énekek: Ím, nagy Isten, most előtted, Minden élő dicsér
2. NAP – „A törvénytudó így válaszolt: Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat” (Lk 10,27).
Ima: *Uram, segíts, hogy egész lényemmel szeresselek téged, felebarátomat és magamat!*
Olvasmányok: 5Móz 10,12–13 / Zsolt 133(132)

Ajánlott ének: Isten szívén megpihenve

3. NAP – „Ki az én felebarátom?” (Lk 10,29)
Ima: *Urunk, nyisd meg szívünket azok iránt, akiket nem látunk!*
Olvasmányok: Róm 13,8–10 / Zsolt 119(118),57–63
Ajánlott ének: Isten élő Lelke, jöjj
4. NAP – „Amikor meglátta, elkerülte” (Lk 10,31).
Ima: *Urunk, add, hogy soha ne forduljunk el a segítséget szenvedőktől!*
Olvasmányok: Ézs 58,6–9a / Zsolt 34(33), 15–22
Ajánlott énekek: Követte egykor Krisztus csodáját, Az Isten Bárányára
5. NAP – „Odament, olajat és bort öntött sebeire, és bekötözte azokat” (Lk 10,34).
Ima: *Urunk, segíts, hogy meglássuk a sebeket, és reménységet találjunk!*
Olvasmányok: Jól 2,23–27 / Zsolt 104(103), 14–15.27–30
Ajánlott ének: Bár szétszakadva él az egyház

6. NAP – „Azután feltette őt a saját állatára, elvitte egy fogadóba, és gondját viselte” (Lk 10,34).
Ima: *Urunk, alakítsd egyházainkat „fogadóvá”, ahol szívesen fogadják a segítséget szenvedőket.*
Olvasmányok: 1Móz 18,4–5 / Zsolt 5,11–12
Ajánlott ének: Ébredj, biznyságtévő lélek
7. NAP – „Jézus mondta: Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarátja?” (Lk 10,36)
Ima: *Urunk, mutasd meg, hogyan válaszoljunk felebarátunknak!*
Olvasmányok: Fil 2,1–5 / Zsolt 10,17–18
Ajánlott ének: Az egyháznak a Jézus a fundámentoma
8. NAP – „Jézus erre azt mondta neki: Menj el, te is hasonlóképpen cselekedj!” (Lk 10,37)
Ima: *Urunk, hadd legyen közösségünk országod jele!*
Olvasmányok: Róm 12,9–13 / Zsolt 41(40), 1–2
Ajánlott ének: Vezess, Jézusunk

A magyar nyelv napja

2011. szeptember 26-án a Magyar Országgyűlés november 13-át a magyar nyelv napjává nyilvánította. Ugyanis 1844-ben ezen a napon fogadták el a *magyart* államnyelvvé tevő, a magyar nyelv- és nemzetiségről szóló 1844. évi II. törvényt.

Annyi mindennek napja van egy esztendőben – a Föld napjától a gyerekek és öregek napjáig –, hogy szinte természetesnek tűnik, legyen napja anyanyelvünknek is. Hisz Széchenyi nem véletlenül figyelmeztet: „nyelvén él a nemzet”!

Mély igazságot fogalmaz meg a „legnagyobb magyar”, ugyanis aki anyanyelvén nem tudja elolvasni Elek apó meséit, Jókai romantikus regényeit, Arany, Petőfi, Ady, József Attila verseit, az már a tetszhalál állapotába került. Népszámlálási adatként nyilvántartásban szerepelhet magyarként, de önazonosság-tudatában már kevésbé. Sajnos a jelenség egyre terjed, különösen szórványvidéken. Ennél talán az a szomorúbb, ha szűkebb környezetünkben színmagyar családokban következik be a nyelvváltás.

Reményik Sándor Az *Ige* című versében egy másik szemszögből közelíti meg a témát (újraolvasásra ajánlom a költeményt). Csúpan néhány sort idézek belőle:

„Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek, / És áhítattal ejtsétek a szót, / A nyelv ma néktek végső menedéktek, / ... / Úgy beszéljen ma ki-ki magyarul, / Mintha imádkozna”.

Érzésem szerint a költő a nyelvhasználat stílusát és helyességét kívánja hangsúlyozni.

Bizonyára sokak számára ismert a mondas: a stílus maga az ember. Igaz ez a beszédre is. Sajnos rohamosan terjed még a médiában is a trágárság, az ocsmány beszéd, a szleng (csoportnyelv, mely elkülöníti az adott közösséget a többitől).

„Áhítattal ejteni a szót” – ma egyre inkább avított, idejétmúlt. A médiában elhangzó szövegekben is gyakran találkozunk „kisípolandó” részekkel. Pedig anyanyelvünk egyediségénél fogva az egyik legszebb, de legnehezebb nyelv is Európában.

Talán ezért nehéz nyelvtana is. Helyesen beszélni, írni magyarul nagy kihívás. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy még azok sincsenek tisztában alapvető nyelvtani szabályokkal, akik „a szóból élnek”. Két példát szeretnék idehozni:

– Különösen a beszédben folyamatosan keveredik a *-ba*, *-be*, *-ban*, *-ben* használata. Holott csak a *hol?* és *hova?* kérdést kellene feltenni.

Hol voltál? A templomban.

Hová mész? A templomba.

– Az én fülemnek idegen a személyes névmás nem személyekre vonatkozó használata. Hajdanán úgy tanultam, hogy az *én*, *te*, *ő*, *mi*, *ti*, *ők* csak személyekre vonatkoztatható. Bármennyire szívemhez nőtt kutyusom vagy a szobanövényem, számomra nem *ők*.

Végül hivatásomból adódóan egy utolsó utáni gondolatot kívánok a témában a kedves olvasókkal megosztani. Nevezetesen a Károli fordítású Bibliához való viszonyunkat. Értem én, hogy nyelvünk folyamatos fejlődésben van. Szükséges szabályok, értelmezések ártértekelése. A Károli-féle fordításnak is megjelent revideált (módosított, ártértekel) formája. Ez viszont nem jelentheti azt, hogy az eredetit sutba dobjuk. Hisz ez is egy nyelvemlék, mint az Ómagyar Mária-siralom. Például ma már csak a Károli-fordításban fordul elő az *eszterág* elnevezés (Jer 8,7), mely manapság közkeletű nevén a gólya.

Sokak véleménye szerint – az enyémmel egyezően – az lenne áthidaló megoldás, ha a prédikáció alapigéjét mindkét fordítás szerint felolvasnák. S ezt lehetőleg nem táblagépről, hanem kézbe vett Bibliából!

Munkatársképző tanfolyam Sólyomkőváron

Ísmét elkezdődött a KRISZ (Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szövetség) által szervezett munkatársképző tanfolyam, más néven MKT. Húsz fiatal jelentkezett öt egyházmegyéből, illetve hat egyházmegye összesen kilenc lelkesze fordult meg a táborhelyen a hétvége során. A Szatmári Református Egyházmegyéből öt ifjú és két munkatárs vett részt az első tömbben. Az ifjak az ombodi, lázári, szigetlankai és Szamos-negyedi gyülekezetekből érkeztek. Év elején még három ilyen hétvége vár a fiatalokra.

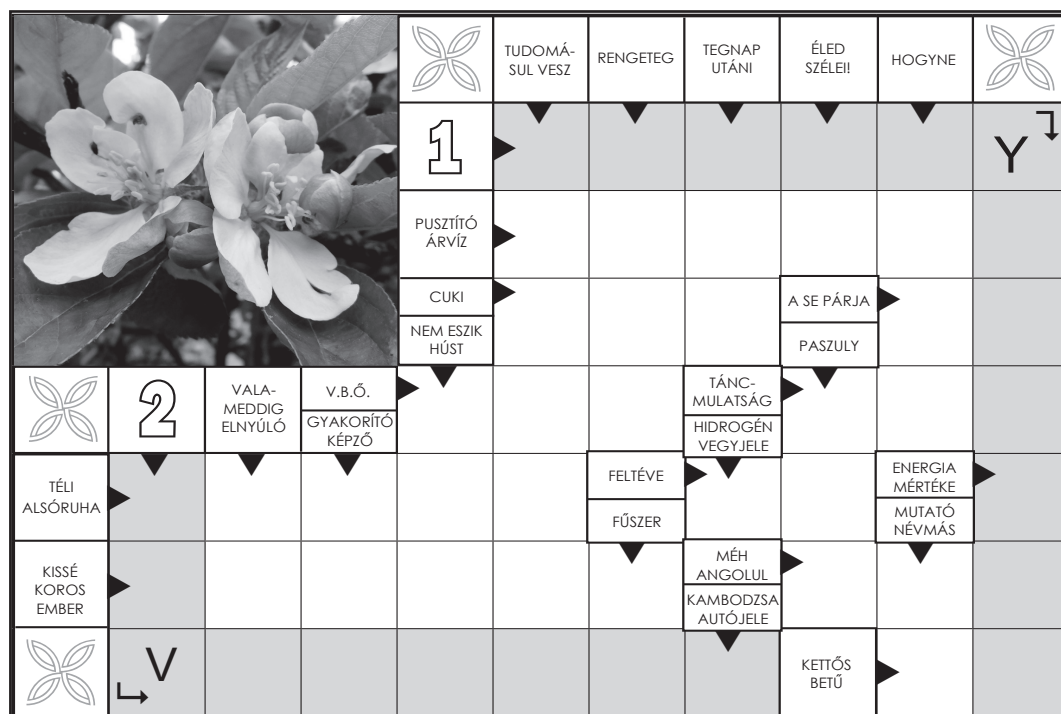
A képzés célja, hogy a jelentkező, szolgálni vágyó fiatalok olyan tudást sajátítsanak el a négy hosszú hétvége során, mely által segítségére lehetnek lelkészeiknek a gyülekezetükben folyó ifjúsági munkában. A Sólyomkőváron lezajlott képzésen a fiatalok változatos programokban vehettek részt: ismerkedés, reggeli áhítatok, előadások, csoportdinamikai feladatok, kiscso-

portos beszélgetések, imaséta, játékok stb. Az előadásokban szó volt a nagy történetről, melynek mi is részesei vagyunk, illetve az elhívás, megtérés, újjászületés hármáról. A hétvégét a szilágybagosi református templomban zárták, s a munkatársak és fiatalok együtt szolgáltak.

Köszönjük a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnek, a Bethlen Gábor

Alapnak, az egyházmegyéknek és az egyházközségeknek az anyagi támogatást! Nem utolsósorban hálásak vagyunk a szülőknek, hogy ösztönzik és biztatják gyermekeiket az Isten útján való járásban. Sok erőt kívánunk a szervezőknek, hogy még hosszú éveken keresztül lehetőség legyen a fiatalok képzésére!

Kocsis Norbert

Fricska – Végig tudom csinálni

Egy férfi elvesztette a feleségét, és egyedül maradt a kislíával. A temetés után, mikor hazatért a temetőből, lefeküdt aludni, mert nem tudott már semmi mást elviselni. Ahogyan ott feküdt a sötétben keserűen, a kisfiú megtörte a csendet és a kiságyából megkérdezte az apjától: „Apa! Hol van Anya?” Az apa felkelt, és odafektetette a gyermeket maga mellé. De a gyerek továbbra is zavaró kérdéseket

tett fel: „Miért nincs itt velünk? Mikor fog visszajönni?” Végül azt mondta a fiú: „Apa! Ha idefordulsz, és rám nézel, azt hiszem, el tudok aludni.” Kis idő múlva csend lett. Az apa csak feküdt a sötétben, és elmondott egy gyermeki imádságot: „Istenem! Nem tudom, hogyan fogom ezt túlélni, de ha felém fordítod arcodat, azt gondolom, hogy végig tudom csinálni.”

Segítségre van szüksége vagy segíteni szeretne?

Hívjon bizalommal hétfőtől péntekig 15-20 óra között!

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT

0265 55 55 55

Kolozsvár • 2009
Marosvásárhely • 2011
Nagyvárad • 2021

www.telsz.ro
office@telsz.ro
telsz